
PINNGORTITAQ TAMATSINNUT

ILINNIARTITSISUNUT ILITSERSUUT

Aallaqqaasiut

Una ilinniartitsisunut ilitsersuut assiliinermik sammisaqartitsinermit “Pinngortitaq tamatsinnut – pereersut massakkullu pisut assitigut oqaluttuarineqartarput”-mut attuumassuteqarput.

Kalaallit Nunaanni meeqqat inuusuttuaqqallu innarluutillit pinngortitamik atuinerikkut nuannersumik misigisaqarlutik assiliineq aqputigalugu oqaluttuarnissamut periarfissaqarnerulernissaat sammisaqartitsinermi siunertarineqarpoq. Tamatuma saniatigut suliniut aqputigalugu kinguaariit inuillu assigiinngitsut naapeqatigiissinnaalissapput.

Assiliinermik sammisaqartitsineq tallimanik ilinniartitsissutitaqarpoq, ilinniartitsissutit taakku 45 minutsikkaarlugit ataatsimut-pingasunut avinneqartarput. Katillugit ilinniartitsissut ataseq 3-4 tiiminik sivilissuseqartarpoq, tassani ilaapput unikaallannerit, taamaattorli klassip ilinniartitsisullu pisariaqartitaat naapertorlugit allanngortinneqarsinnaallutik. Ilinniartitsissutini assiliinermi teknikki pillugu atuagarsornertaqarpoq suliassaqarlunilu.

Ilitsersuummi matumani ilinniartitsissutitut tamanut ilitsersuuteqarpoq, tassani ilaapput piareersarnerit, atortussat, apeqqutit atuartitsinermit tunngasut suliassallu. Ilinniartitsissutit ilaat mininneqarsinnaapput, assiliinermik sammisaqartitsinerit kissaatigisaq malillugu katitertarpaat.

Assiliinermik sammisaqartitsinerup meeqqanut innarluutilinnut sammitinneqarnera eqqaamajuk. Innarluuteqarneq inummiit inummut allanngorarsinnaavoq, taamaammallu sammisaqartitsinerup atuartut inissaqartitaannut naleqqussarneqarnissaat erseqqissassallugu pingaaruteqarpoq. Ilinniartitsissutitut atuartut ilisarismavatit taakkunungalugu atuartitsissutissat ingerlaavartumik naleqqussarneqarsinnaapput. Pilersaarut ilinniartitsisunullu ilitsersuut najoqqutassatut eqqarsaatigalugit suliaapput, atuartitsissutissalli ullormi pineqartumi meqqanut ataasiakkaanut naleqqussarneqarunik pitsaanerpaassaaq. Taamaammat atuartitsissutissat siumoortumik misissukkit ullormullu atuartitsinissamut naleqqussarlugit.

1. Ilinniartitsissut: Assiliinermik ilisaritsineq assiliinerullu atuuffii.
2. Ilinniartitsissut: Utoqqaat oqaluttuaat.
3. Ilinniartitsissut: Sumiiffik immikkut ittoq – Illoqarfik siornatigut maannakkullu.
4. Ilinniartitsissut: Qaqqami assiliineq.
5. Ilinniartitsissut: Assit suliarineri.

Assiliinermik sammisaqartitsineq suliniutip Pinngortitaq tamatsinnut ilaatut ineriartortinneqarsimavoq, taannalu Tiliup, Norion Consultip assiliisartullu Arnajaraq Støvlbæk aamma David Buchip suleqatigiillutik

pilersippaat. Suliniummut atatillugu Minngortuunnguup Atuarfiani atuartut assiliinermi peqataatinneqarput, Sisimiuni 2024-mi ukiassariartornerani 2024-milu ukiukkut Tromsømi saqqummertinneqarput.

Suliniut Pinngortitaq tamatsinnut NAPA-mit aningaasaliiffigineqarpoq.

Suliniummi matumani assiliinermik sammisaqartitsinerup Kalaallit Nunaanni atuarfinni allani ingerlanneqarsinnaalernissaa qitiusimavoq, taamaalillutik nuna tamakkerlugu meeqqat innarluutillit pinngortitami qanoq kusanartunik assiliisinnaanertutik ilinniarsinnaaniassammasuk.

Suliniummut matumunnga atatillugu Tilioq Canonimit assiliivinnik aningaasaliiffigineqarsimavoq, taakkulu atuarfimmi assiliinermik sammisaqartitsinerup matumunnga atukkiunneqarsinnaapput. Tilioq info@tilioq.gl-ikkut attavigineqarsinnaavoq. Taamaattorli aamma iPadit aamma/imaluunniit smartphonesit atorlugit sammisaqartitsinerup ingerlanneqarnissaa eqqarsaataavoq.

Ilinniartitsisunut ilitseruut

- Atuartitsissutissat najoqqutassatut eqqarsaatigalugit suliaapput. Pitsaanerusumik iliorsinnaallutit eqqarsaruit taamaaliorluarsinnaavutit. Taamatuttaaq sammisaqartitsinermi unikaallattarnissat ilanngunneqanngimmata ilissi pisariaqartitasi aallaavigalugit unikaallattarsinnaavusi.
- Atuartut assiliinissaannut aamma iPadimik/smartphonemik/assiliivimmik sungiussilluarnissaannut piffissaliilluarterit. Atuartut sammivinnit assigiinngitsuniit assiliinissaannut kajumissaakkit – seeqqorlutik pallorlutilluunniit, bækimiit ammut, qanillillugu il.il.
- Assileereerussi atuartut assilisaat pitsaanerpaat skærmikkut iPadinut/mobiilinut attavinitisillugit imaluunniit klassimi qarasaasiakkut skærmerujussuakkut takutissinnaavasi.
- Assit misissorussigit atuartunik misilittaarusulersitsisinnaasumik nersualaarinninnissamik alapernaannissamillu pingaartitsissaasi. Assimi suna pitsaasuua. Soqutiginartunik qalipaateqarpa, nuannerpa kusanartumilluunniit tunuliaqutaqarpa?
- Illoqarfimmi/inoqarfimmi assit qangarnitsat nassaarinialugit arktiskebilleder.dk atorsiuk, taakku atorlugit illoqarfissinni/inoqarfissinni sumiiffinni taakkunani assiliisinnaavusi.
- Assit anillatsinneqarsinnaapput aamma atuarfimmi illoqarfimmiluunniit sumiiffinni allani, assersuutigalugu atuagaateqarfimmi innuttaasulluunniit illuani takutinneqarsinnaapput. Assit oqarasuaammiiginnarnatik qarasaasiاميiginnarnatilluunniit atorineqarnerat illoqarfimmilu allanit takuneqarsinnaanerat atuartunut kajumissinarsinnaavoq.

Ilinniartitsissut 1: Assiliinermik ilisarititsineq

Sumiiffik:

Klassimi

Ilinniartitsissutip siunertaa:

Atuartut suliap siunertaanik paasisaqarnissaat.

Atuartut assiliinermi teknikkimik ajornanngitsumik paasisaqarnissaat.

Atuartut tabletimi/mobiilimi assiliiviup atuuffiit tunngaviusunik paasisaqarnissaat.

Ilinniartitsisup piareersaatissai:

Atuartut tableteqarnersut mobiileqarnersulluunniit qulakkiissavatit.

Nammineerlutit tabletimi/mobiilimi assiliiviit ilisimasaqarfigileruk.

Atortut:

Atuartitsissutissaq anillatsiguk (qupp. 9, atuartitsissutissaq pappiaranngorlugu anillatsinnagu skærmikkut takutinneqassappat).

Tabletit aamma/imaluunniit mobiilit.

Projektor/skærmerujussuaq (nipilerlugu takutitsiviusinnaasoq).

Malugiuk: Atuartitsissutini qupperni kingullerni assiliivinnik atuinissamut ilitersuuteqarpoq.

Assiliivinnik atuisanersusi apeqqutaatillugu tamanna ilanngunneqarsinnaavoq

mininneqarsinnaallunuunniit. Assiliivinnik atuisanngikkussi paatsuungasoqarnissaa teknikikkullu pisarissersuinissaq pinngitsoorniarlugit tamatuma mininneqarnissaa innersuussutigineqarpoq.

Immitsinnut ilisariteqqaassaagut:

Kina assiliilluni misiliinikuua?

Assiliigaangatta suna atortarparput?

Assiliinermik suliaqarneq pillugu paasissutissiineq:

Suna: Assiliisartut marluk suleqatiginerisigut Kalaallit Nunaanni pinngortitami assiliinermut atorneqarsinnaasunik Tilioq atuartitsissutinik suliaqarsimavoq.

Siunertaq: Pinngortitamiissaasi kusanartunillu assiliinermik ilinniassallusi.

Ilinniagassartaa: iPadini, mobiilini assiliivinnilu kusanartunik assiliisinnaagussi qanoq taamaaliorinnaanerlusi ilinniassavarsi. Pingaartumik nuna pinngortitarlu assilinqassapput.

Immikkoortoq 1: Assiliivik, assiliinermi teknikki assillu isikkua

Assiliivik

Suliniuummi matumani assiliiviit atorneqarsinnaasut assigiinngitsuupput. Klassissinni assiliivik atussallugu toqqarsimasarsi atornerusiuk.

Mobiilit iPadillu assigiinngitsunik linseqarput, ass. 'inunnik assiliinermut' aamma 'panorama' aamma 'makro'. Mobiilit iPadillu assigiinngitsunik filtereqarput aamma assiliiviup appiani assilisanik aaqqissuisoqarsinnaavoq. Taamaaliorneq ajornarneq ajorpoq, amerlanerusunilli periarfissaqarusukkaanni appi 'Snapseed' innersuussutigineqarsinnaavoq. Akeqanngilaq aamma Applenik Androidinillu atorneqarsinnaalluni.

Qanillisillugu ungasillisillugulu

iPadini mobiilini inussat atorlugit asseq qanillisinneqarsinnaavoq ungasillisinneqarsinnaallunilu.

Aninnginnissinni assiliivinni mobiilini assilisat qanoq qanillisinneqarsinnaatiginersut atuartunut takutissallugit pitsaassaaq. Timmiaq qanillillugu assilerusukkaanni pakatsinarsinnaavoq, tassami timmissanik assiliissagaanni nalinginnaasumik mobiilimiit assiliivimmiilluunniit qanillisinnerullugit assilinqartussaammata.

Siunnersuut: Inummik assiliinaraanni qanillisillugu assiliigaanni pitsaannerussaaq. Taamaalilluni inuk tunuliaqutamiit ersarinnerussaaq.

Siunnersuut: Qanimut assiliissagaanni qanillisillugu assilinq pitsaannerukkajuttarpoq, mobiililli ilaanni ungasillillugit assiliinermi makrota inissisimasarpoq, taamaammat klassimiit aninnginnissinni tamanna misilittalaarsinnaavarsi.

Terianniamik assiliinermi qanillisitsilluni ungasillisitsillunilu assiliinermi qanoq pisoqartarnersoq atuartut apersukkit.

Qaamaneq takuuk (qaamarngup tungaanut qaamarngullu saqqaqqasaa)

Ulluunerni toqqaannartumik seqerngup saqqaqqanngisaani assiliigussi qullit sakkortuut atorlugit assiliillusi misilittaasinnaavusi. Taartillugu aqqusinermi qullit sakkortuut atorneqarsinnaapput.

Qimmit qimuttut assii qimerloorsigit assimilu qaamarngup inissisimaneri oqaloqatigiissutigalugit.

Assiliilluni suliaasaq 1 + 2: iPadip/mobiilip pisinnaasai pingasut atorlugit inummik assiliigit.

- Qanissutsit assigiinngitsut atorlugit inummik assiliigit:
- 'Portræt', tassa inummik assiliinissaq periarfissaappat misilinneqarsinnaavoq.
- Qaamarngup tungaanut qaamarngullu saqqaqqasaani assiliigit.
- Qaamanermi taralimmillu assiliigitsi aamma illup iluani silamilu qaamarngup tungaanut qaamarngullu saqqaqqasaani assiliinermi qaamaneq qanoq allanngorarnersoq misilittarsiuk, ullullu ingerlanerani nalunaquttani assigiinngitsuni assiliigitsi.
- Assiliinerup ingerlanerani kingornaluunniit uku eqqartorsigit: Suna assigiinngissutaava sunalu nuannarineruisiuk?

Immikkoortoq 2: Assiliinermi teknikki assillu isikkua

Assip isikkua

Assip isikkua assip ilusilernerqarneratut taaneqarsinnaavoq. Assimi assilisat qanoq inissinneqassappat? Qanoq initutigissappat? Asseq ilusilersorluagaq ilaatigut tassaavoq assimi takutikkusutamik ersersitsilluartoq asserlu kusanarniassamat/assiliuminarniassamat/soqutiginarniassammatoqimaaqatigiissaarilluartarpoq.

Quppernerit 10-nganni sammisat sisamat tullinguuttut eqqartorsigit:

1. Qeqqaniitinnagu

Assimi avatangiisit inissisimaffillu pingaarnertut ersersinneqartut oqaluttuaqataasinnaapput. Taamaammat inissisimaffik avatangiisillu qanoq innersut eqqarsaatigineqartariaqarput. Assersuutigalugu inuk nunatarujussuarmi mikisuaqqatut inississinneqarsimappat inuk assimi kiserliortutut qimagaasutullu isikkoqarsinnaavoq. Assimi takuneqarsinnaanngitsumut inuk isigippat inuup suna isiginnaarneraa takusinnaassanngilarput. Assimik 'isiginittumut' nalornilersitsissaaq.

Taamaammat assip isikkuanut tunngatillugu malittarisassaarpoq ilikkassallugit pitsaasunik, tamatumali peqatigisaanik assiliinissamat kiffaanngissuseqarnerup assillu isikkuanut sunniutaanillu tunngatillugu pinnguarsinnaanerup eqqaamanissaa pitsaassaaq.

2. Killingusaaq agguaqatigiinnerup pingajuaniitillugu

Asseq sanimut pingasunngorlugu avikkutsigu, killingusaaq avinneranut qullermut allermulluunniit inissikkaanni, asseq oqimaaqatigiinnerusutut isikkoqassaaq takujuminarnerussallunilu.

3. Assip qinngortussusaa

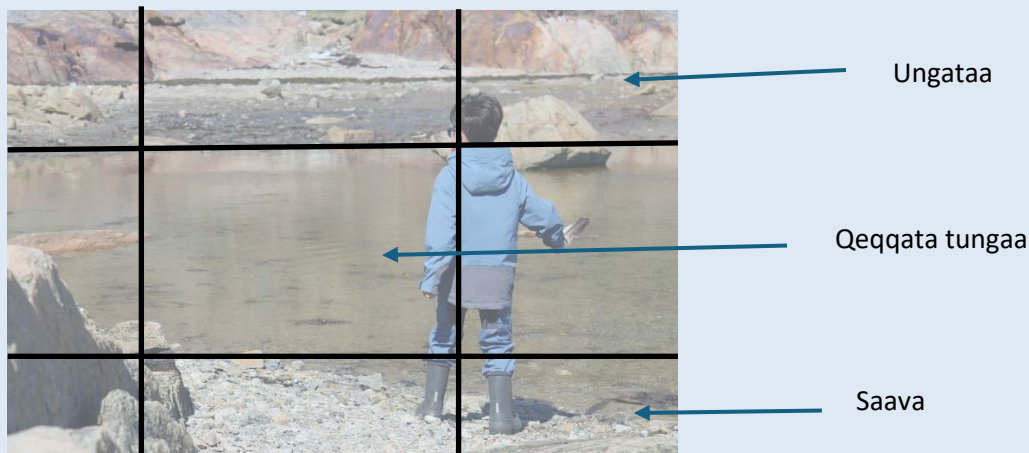
Assilisaq saap tungeqarpoq, qeqqaniittoqarpoq tunuliaqutaqarlunilu. Tassa asseq qinngortussuseqartutut isikkoqarsinnaavoq. Asseq qinngortussuseqarpalaartoq assimit qinngortussuseqanngitsumit soqutiginarnerusarpoq. Taamaammatt asseq qinngortussuseqartikkumallugu ass. ujaraaramerngit assilisap saatungaaniitinneqarsinnaapput.

4. Ungasianiit akunnattumillu ungasissusilimmit assiliineq

Assersuutigalugu inuk ungasianiit, niui niaqualu tamakkerlugit assiligaanni inuk tamakkerlugu assiliineqartarpoq, akunnattumik ungasissusilimmit assiliigaanni inuulluunniit assingani siffiaaniit niaquata tungaanut asseq killoraanni ilaannakortumik assiliisoqartarpoq. Qanimut assiliinermi niaquinnaq assiliineqartarpoq, qanillilluinnarlugu assiliinermi ass. taamaallaat isi assiliineqartarpoq. Ungasinnerusumiit assiliinermi assimi inuk titarneeqqatut isikkoqartarpoq, assersuutigalugu pinngortitaq tunuliaqutaralugu assiliinermi.

Tamanna atuartut piginnaasaat piumassusaallu malillugit ingerlanneqarsinnaavoq.

Suliassaq 3: Asseq eqqartorsiuk titarnilersorlugulu

Qaamarngup tungaanut qaamarngullu saqqaqqasaani assiliigit.

Assimi nukappiaraq najoqqutarineqarpoq.

Nukappiaqqammita suna isigivaa? Assip qeqqaniittoq isigigaa maluginiaruk, tamanna takujuminarnerulersitsissaaq.

Killingusaaq sumut killinnersoq eqqartorsiuk (killingusaaqqissaanngikkaluarpoq, assimili qullermi titarneq taartuuvoq).

Allermi saamerlermi qaarsoq saavaniippoq.

Titarniliigit: Atuartut assimi titarnerit nassaarissavaat titarniliissallutillu. Qulaani titarnerit takutinneqartut saniatigut teqeqquaniit teqeqquanut kipungasumik titarniliisoqarsinnaavoq. Atuartut assimi titarnernik nassaassapput pinnguaralugillu. iPadimiit pappialamiilluunniit titarniliisoqarsinnaavoq.

Immikkoortoq 3: Sammiviliiffik (perspektiv) aamma makro

Sammiviliiffiit (perspektiver)

Sammiviliiffiit maana eqqartornerani assiliinermi suminngaanniit assiliineq pisarparput. Assilisarput ungasillisikkutsigu asseq imaqarnerussaaq qinngortussuseqarnerussallunilu. Qanillisikkutsigu ilanngussaqannginnerussaaqut asserlu qinngortussuseqannginnerussaaq, taamaattorli ass. kiinaq

naasulluunniit ersarinnerusumik assigilineqarsinnaapput. Assiliivimmi sammivinni assigiinngitsuni assiliinermi takuneqarsinnaavoq assilisat qanoq paasinerigut:

Ataaniit assilisaq

Ataanit assilisarput anginerusutut, “pissaaneqarnerusutut” pingaarnerusutullu isigineqarsinnaavoq.

Naligalugu assilisaq

Saneraanit assiliigutta, assilisarput naligalugu assiliineruvoq, taannalu tigujuminarnerusutut isikkoqalissaaq. Assilisaq piviusorpalaarnerussaaq sunniiniartitsiniartutullu isikkoqannginnerussalluni.

Qulaaniit assilisaq

Qulaanit assilisaq mikinerusutut soqutaannginnerusutullu isikkoqassaaq. Assilisaq piviusorpalaannginnerusutut isikkoqalersinnaavoq.

Assilisarput ungasillisikkutsigu asseq imaqarnerussaaq qinngortussuseqarnerussallunilu. Qanillisikkutsigu ilanngussaqannginnerussaaqut asserlu qinngortussuseqannginnerussaaq, taamaattorli ass. kiinaq naasulluunniit ersarinnerusumik assilineqarsinnaapput. Assiliivimmi sammivinni assigiinngitsuni assiliinermi takuneqarsinnaavoq assilisat qanoq paasinerigut:

Suliassaq 4: Atuartut inuk ataaniit, saneraaniit qulaaniillu assilissavaat

Atuartut assilisaat klassimi isiginnaarsigit. Assilisaanni oqariartuutigineqartut assigiinngitsuunersut eqqartorsiuk:

- Ataaniit: Inuk anginerorpasippa? Immaqa inuk pissaaneqarparasippoq.
- Naligalugu: Inuk qanoq isikkoqarpa?
- Qulaaniit: Inuk mikinerorpasippa? Immaqa inuk ulorianarpasinnginneruvoq?

Qanimut assiliineq (Makro-fotografering)

Oqaaseq makrofotografering grækerit oqaasiannit ‘makro’-mit aallaaveqarpoq, taannalu ‘angisuumik’ isumaqarpoq. Annikitsualuttortaak takuneqarsinnaalertarput: qanillivillugu assiliiviulluunniit isaa atorlugu assilisaq allisinneqartarpoq. Qanillillugu allisillugulu assiliinermi ersaritsikkuminaassinnaasarpoq. Skærmimi ersaritsikkusutaaq toorneqarsinnaavoq sekuntulu utaqqillugu. Taamaalluni ersarissikkusutaaq erseqqarississaaq taamaaliornikkullu ersaritsinniarlugu aalajangikkat malissavaa. Ersaritsikkusutaaq ”paarnaarsimagaanni” assilisaq erseqqinniassammat mobiili nikisillattaarneqassaaq.

Qanimut assiliinermi erseqqissumik assiliiniarluni arlaleriarluni assiliisoqartariaqakkajuttarpoq. Nikiallannerit sajulaarnerillu malugisarmagit ersarissumik assiliiniarneq peqqissaarussassaavoq. Ersaritsinniaraanni aamma qaammaallatsitsisoqarsinnaavoq. Qaammaallatsitsinermi qalipaait sakkortunerulersinneqarsinnaapput sukkanerusumillu assiliinissaaq angusinnaallugu.

iPadimik qanimut assiliiniaruit siunnersuutit uku iluaqutigisinnaavatit:

1. Makromik assiliinissamut atortoq atoruk: iPadit ilaat makromik assiliinissamut atortoqarput, taamaalilluni qaninnerusumik annikitsualuttortaalu ilanngullugit assiliisoqarsinnaavoq. iPadit nutaajunerusut taama ittumik atortoqarajupput.
2. Qanillisiguk: Inussatit marluk iPadimut attuutsillugit assiliniakkat qanillisissinnaavat. Eqqumaffigisariaqarporli qanillisitsinermi asseq ersernerlunnerulertarmat.
3. iPadit inisseqqissaaruk: Mobiilimut iPadimulluunniit stativi atorsinnaavat imaluunniit nerrivimmut arlaannulluunniit inississinnaavat.
4. Qaamaneq atorluaruk: Assiliniakkat qaamanermiilluarpat assiliuminarnerussaaq. Silap qaamarnga iluarnerpaasarpog aammali qulleq selfiernermiluunniit qullerisartagaq ammalortoq atorneqarluarsinnaavoq.
5. Ersarissaaneq: Assiliumasat iPad-imi tooqqalaaruk fokusialu (ersarissarnera) parnaarlugu, taava iPad nikisikkaluarukkuluunniit assiliumasat malissavaa ersaritsillugulu.

Suliassaq 5: Qanimut assiliineq

Atuartut annikitsoq qanimut assilisinnaavaat klassilluunniit avataani assiliisinnaapput.

- Ass. klassip iluaniikkunik aqerluusaasiviup imaanik assiliisinnaapput.
- Siunnersuutit qulaani allassimasut aallaavigalugit iPadikkut qanimut assiliinissamut atukkit atuartullu misilittaagatikkit.
- Assit skærmersuakkut misissorsigit qanorlu iliorsimanersut eqqartorlugit.

Ilinniartitsissut 2: Utoqqaat oqaluttuaat

Sumiiffik:

Klassimi.

Ilinniartitsissutip siunertaa:

Meeqqat siornatigut imaluunniit 'itsaq' pinngortitamik atuisimanerat pillugu atuartut paasisaqalaarnissaat. Utoqqaat oqaluttuaat aallaavigalugit illoqarfimmi eqqaanilu pinngortitap takorlooruminarsarnissaa.

Ilinniartitsisup piareersaatissai:

Aalasuliat takutinneqartussat nipeqarnissaannik assitaqarnissaannillu qulakkeerinnineq.

Atortut:

Aalasuliat pingasut, immikkut 5 minutsimik sivilissusillit. Tiliup nittartagaani nassaarineqarsinnaapput, uani linkimi: <https://www.tilioq.gl/politik-og-kampagner/kampagner/natur-for-alle/> Projektori nipilimmik takutitsisinnaasoq. Nunap assinga sumiiffiit taaguutaannik allassimasortalik anillatsinneqassaaq (qup. x takuuk).

Aalasuliat pingasut takutinneqartut ilisaritinneqarnerat:

- Angutip 1930-ikkunni inunngortup oqaluttuaa, arnap 1930-ikkunni inunngortup oqaluttuaa arnallu 1950-ikkunni inunngortup oqaluttuat katillugit pingasuupput. Tamarmik Sisimiuneersuupput oqaluttuaraallu meeraallutik illoqarfiup suani najugaqarsimanerlutik sumi sunillu pinnguartarsimanerlutik aammalu illoqarfiup taamanikkut angissusaa ullumikkumullu allanngoriartorsimaneera. Pinngortitami pinnguartarfigisarsimasaat ullumikkut illoqarfiup ilagiinnarpaat.
- **Malugiuk:** Aalasuliami utoqqaat oqaluttuaraat itsaq kalaallit sumiissusersiutinut taguutaat, taakkulu ilinniagassani matumani suliasanut ilaajumaarput. Atuartsineq qallunaatut ingerlanneqarpat atuartsissutillu qallunaatoortut atorneqarpata taakku atuartunit paasineqarnissaannut ajornarsinnaapput. Kalaalisulli sumiissusersiutit ilaasa paasisaqarfiginissaat pitsaasinnaavoq.

Immikkoortoq 1: Sofie Boassen aalasuliami oqaluttuortoq

Aalasuliaq siulleg 5 minutsimik sivisutigisoq takutinneqassaaq.

Aalasuliaq pillugu eqqartuigitsi, apeqqutit ataaniittut aallaavigneqarsinnaapput.

Aalasuliat pillugit atuartunut apeqqutit

- Aasaanerani sammineqartarsimasut pillugit oqaloqatigiigitsi (Ass. Sofie aasakkut sulerisarsimava? Sumiittarsimappat? Taamanikkut sila ullumikkutut issimava?).
- Ukiuunerani sammineqartarsimasut pillugit oqaloqatigiigitsi (Ass. Sofie ukiukkut sulerisarsimava? Sumiittarsimappat? Taamanikkut sila ullumikkutut issimava?).
- (Quppernermi x-imi) Kalaallisut sumiissusersiutitut tunngasoq aallaavigisiuk. Taaguutit taakku atuartunit ilisimaneqarsimappat? Sungiusarsigit atuarnullu naanissaata tungaanut atuartut sungiusagassaannik taaguutinik marlunnik eqqamanninniaqqukkit.
- Kalaallit Nunaata assinga sumiissutsimut taaguutinik allattuiffigneqarsimasoq nivingarneqarsinnaavoq, allattarfissuarmut allassigit klassimiluunniit planche-lioritsi.
- Taaguutinut tunngatillugu atuartut nalornissutigisimasaat eqqartorsigit.

Immikkoortoq 2: Akaaraq Samuel Olsen aamma Carla Rosing Olsen aalasuliami oqaluttuortut isiginnaarneri

Aalasuliat aappaat takutinneqassaaq, sumiissusersiutit minillugit apeqqutit qulaani allassimasut sammineqaqqissapput.

Immikkoortoq 3: Nammineq oqaluttuat pinngortitarlu oqaluttuatoqqani

Aalasuliat pingajuat takutinneqarsinnaavoq, immikkoortup 2-nni takuneqarsimanngippat.

Atuortut namminneq pinnguarterfiksik sunngiffimmiluunniit ornittagartik oqaluttuarissavaat.

- Atuortut sumi pinnguarternersut sumiittarnersullu eqqartueqatigikkit.
- Aasaanerani atuortut sulerisarpas?
- Ukiuunerani sulerisarpas?
- Atuortut pinngortitaq pillugu oqaluttuatoqqat ilisimavaat, soorlu Sassuma Arnaa, Anngannguujunnguaq il.il. pillugit?

Suliassaq: Atuartut sunngiffimminni sumiittarnertik assilissavaat

Maanna atuartut utoqqaat sunngiffimminni sulersarsimanersut pinnguartarsimanerallu tusarfigereerpaat. Maannakkulli namminneq pinnguartarnertik sunngiffimminnilu sulersarnerlutik assilissavaat!

Malugiuk: tamanna angerlarluni ilinniagassaasinnaavoq, aammali aalasulianut akunniliullugu sammineqarsinnaavoq.

- Klassimiit anigitsi. Atuartut sunngiffimminni sammisarneraat maluginiaruk imaluunniit peqatigiinnertut taaneraat. Eqimattat sumiiffilluunniit apeqqutaatillugit ass. pinnguartarfimmukarsinnaavusi, arsaattarfimmukarsinnaavusi qaarsumukarsinnaallusiluunniit.
- Atuartut eqimattakkaartikkit, taamaalillutik pinnguarneq/sammisaqarneq pillugu ajornannginnerusumik isumaqatigiissinnaaniassammata imminnullu akornusersunnginniassammata.
- Isigininnernit assigiinngitsuniit assiliisoqassaaaq: ataaniit, saneraaniit, qulaaniillu.

Ilinniartitsissut 3: Sumiiffik immikkut ittoq

Sumiiffik:

Klassimi aallararteriarluni illoqarfimmi pisuttuarneq.

Ilinniartitsissutip siunertaa:

Utoqqaat oqaluttuaat aallaavigalugit illoqarfigisap oqaluttuassartaa pillugu atuartut paasisaqarnissaat. Illoqarfiup ineriartorsimanera allatorujussuarlu isikkoqarsimanera pillugu atuartut paasisaqarnissaat.

Ilinniartitsisup piareersaatissai:

Illoqarfissinni illoqarfiupnunap assinganik atuissaasi. Tassani google maps atorneqarsinnaavoq. Illoqarfiup assitoqaa www.arktiskebilleder.dk -imi nassaariuk. Assersuutigalugu tassaasinnaavoq oqaluffik, umiarsualivik atuarfilluunniit. Asseq anillatsinneqassaaq klassimilu takutinneqassalluni kiisalu pisuttuarnermi nassarneqassaaq.

Atortut:

Sumiiffigisassinni assitoqaaq anillatsitaq.
Illoqarfimmi nunap assinga.

Immikkoortoq 1: Atuartut assilisaat illoqarfiullu titartagartaa

Assitoqqat www.arktiskebilleder.dk-meersut

- Assitoqqat takutikkitt.
- Illoqarfimmi sumiinnersoq takusinnaaviuk?
- Illoqarfiup nunap assinga takutissinnaaviuk? (Google maps skærmersuakkut takutillugu).
- Atuartut illoqarfiup nunap assingani sumi najugaqarnersut tikkuarteqquguk imaluunniit pinnguarterfiat/timersortarfik/il.il. tikkuuqqukkit.

- Arktiskebilleder.dk-mit assitoqqanik misissuinerup saniatigut sumiiffimmik ornikkusutassinnik toqqaasinnaavusi.

Immikkoortoq 2: Illoqarfiup nunap assinga nassarlugu pisuttuarneq

- Asseq arktiskebilleder.dk-mit toqqakkat ornissiuk.

Suliassaq 1: Illoqarfimmi assiliigit

- Atuartut ilikkagaat eqqarsaatigineqassapput. Assip ilusaa, suminngaanniit assiliineq qaamanerlu.
- Inuit sanaavinik imaqanngitsumik assiliigitsi aammalu aappaattut inuit sanaavinik imalimmik assiliillusi.

Suliassaq 2: Assitoqaq

- Assiliisup nikorfaffigisimagunagaa ujarsiuk.
- Assiliiviup isaani takusaq assitoqqamut assersuuttarlugu nassaariniarneqarsinnaavoq.
- Assiliiviup isaani takusaq assitoqqamut assersuuttarlugu nassaariniarneqarsinnaavoq eqqaamallugulu assitoqqap angissusaa maanna assiliivimmut naleqqiullugu allaasinnaammat.
- Assitoqaq ilaarniaffaarillugu assiliigitsi. Sumiiffimmiinneq, suminngaannit assilinersoq nikorfaffillu eqqarsaatigalugit.

Klassimut uteraanni

- Pisuttuarnermit assit isiginnaarsigit.
- Sumiiffiit ornillugit qanoq misigisimanarpa?
- Utoqqaat meeraasimani takorloornarpat?
- Illoqarfiup ineriartorsimani takuneqarsinnaava?
- Atuartut angerlarlutik assiliniikuusaat takusigit pisuttuarnermilu assinut sanillersuullugit.

Ilinniartitsissut 4: Qaqqamut assiliartorneq

Sumiiffik:

- Illoqarfimmi avatinnguaniluunniit pinngortitami.

Ilinniartitsinerup siunertaa:

- Atuartut assiliinermi ilikkakkaminnik atuinissaminut periarfissaqarnisaat.
- Atuartut pinngortitamukarnissaannut soqutigintunillu takusassarsiornissaannut periarfissaqarnisaat.

Ilinniartitsissup piareersaatissai:

- Pisuttuafissap tamanit orninneqarsinnaanera qulakkeerneqassaaq.
- Ulloq sioqqullugu atuartut angajoqqaavilu pisuttuarnissamik tulluarnillu atisaqarnissaannik ilisimatinneqassapput.
- Taquartoqassanersoq atuarfimmiluunniit taquartussaansut eqqarsaatigiuk. Sandwichinik taquartoqarsinnaavoq atuartulluunniit taquarsinnaapput. Aamma tiiliornissamut primusilisartoqarsinnaavoq.

Atortut:

- Atuartitsissutissat nassarneqassapput, taamaalillutik atuartut teorii misissorniassammassuk (Assip ilusaa, suminngaanniit assiliineq il.il).
- Imeq tamulungassallu imaluunniit ullup qeqqasiutissat.
- Primus tiilu + tiitorfiit.
- Atuartut tamarmik iPadimik imal. Mobiilimik nassassapput.
- Assiliiviviit periarfissaappata nassarneqassapput.

Immikkoortoq 1: Asikarnek

Asimukannginnermi atuartut ullormut pisussanik ilisimatinneqassapput.

Assiliinermi teknikki uteqqilaarniarlugu ilinniartitsissummi 1-mi atuartitsissutissat ingerlanneqapallassapput.

Sumiiffiit aqqi orninneqassapput – Sumiissusersiutit atorlugit sumiiffik ornitassarsi nassuiarsinnaavisiuk?

Immikkoortoq 2: Assiliineq

Atuartut sumiiffimmi annerusumi pisuttuassappata ataatsimoorfissaliornissaq pitsaassaaq, tassani imerfiit taqussallu tassaniitinneqarsinnaapput, tassanilu siunnersuisinnaasumik inersimasoqassaaq, atuartut sumiiffimmi killilimmi pisuttuassappata.

Suliassaq: Assiliigitsi!

- Imatut assiliigit: Makro (qanillillugu), qulaaniit, ataaniit.
- Immissinnut assiligitsi (portræt). Qanimut, nuna tunuliaqutaralugu.
- Uumasut timmissallu assiliniarsarisigit.
- Naasut assigiinngitsut tallimat assilisigit.
- Palloritsi, seeqqummeritsi, ataaniit assiliigitsi.

Ilinniartitsissut 5: Assilerineq

Sumiiffik:

- Klassimi.

Ilinniartitsissutip siunertaa:

- Atuartut assit nuannaralugit toqqakkatik suliarerusutatillu suliarissavaat.
- Atuartut iPad mobiililuunniit atorlugu assinik suliareqqiinermik ilikkagaqarnissaat.

Ilinniartitsisup piareersaatissai:

- iPadip mobiilillu assinik suliareqqiissutai ilisimassallugit (qaamanermik, qalipaatinik assigisaanillu suliareqqiineq, assinik killuineq, filteriliineq).

Atortut:

- Projektori.
- iPadit mobiilillu atuartut assiliissutigisimasaat.
- Assiliissutiviit atorsimagaanni qarasaasiaq atorneqartariaqalersinnaavoq. Assit qarasaasiamukarsinnaassappat kabelit paasissutissanik atuaasinnaasulluunniit (kortlæser). Assimik aaqqissuinermi qarasaasiami aaqqissuissut atorneqarsinnaavoq (Windows: Billeder, Apple: Fotos) imaluunniit aaqqissuissut internetimeersoq. Assersuutigalugu Google fotos (internetimi appi).

Assilerinissamut atortussat

Mobiilimi iPadimiluunniit programmi suliareqqiinermi atortut pisinnaasaqartorujussuupput, taamaammallu assit qanoq sukkasumik pisariitsumillu suliarineqarsinnaanersut paasissallugu pitsaassaaq.

Sapaatip akunnerata ingerlanerani assilisat arlaat projektorikkut assersuutitut takutiguk.

Asseq ima kusatsipallanneqarsinnaavoq:

- Equngajunnaartillugu.
- Qaamanerulersillugu taarnerulersilluguluunniit.
- Assip qalipaatai suliaralugit qalipaataarutsilluguluunniit.
- Asseq ersarissarlugu.

Namineq assilisaq suliarinera

Suliassaq 1:

- Atuartut sapaatip akunnerani assinik assilisaannik nuannaarinerpaasaannik 3-5-nik toqqaasikkit.
- Assit suliareqqinniarlugit iPadimi mobiilimiluunniit programmi atoruk. Nalinginnaasumik Fotos-appimi assimut iseraanni 'Rediger' toorneqassaaq. Modelini allani logoq toorneqaannarsinnaavoq.

Saqqummiineq naggasiinerlu

Suliassaq 3: Atuartut saqqummiinerat

- Atuartoq assimik saqqummiissaaq.
- Atuartup asseq oqaluttuarissagaa soorlu taannarpiaq toqqarneraa oqaluttuaqqullugu qinnuigiuk.
- Asseq klassimi misissoqqissaarsiuk. Assiliisumut nuannersumik oqaateqaateqarnissaaq eqqumaffigissavat.

Assinik suliareqqiinissamut oqaatsit allattorsimaffiat:

Eksponering: Assimi qaamanermik allanngorartitsisinnaaneq.

Kontrast: Qaamanerulersitsisoqarsinnaaneq taarnersitsisoqarsinnaallunuunniit.

Mætning: Asseq qanoq qalipaateqartiginera.

Fortoning/vignette: Assimi teqeqqut taarnersinnerneqarsinnaanerat qaamanersinnerneqarsinnaaneralluunniit.

Hvidbalance/varme: Assit qanoq kialaartitsitiginersut. Kialaarnersumik/orangemik qalipaateqarnerulerniaraanni hvidbalance sakkortusinneqassaaq

Naggasiineq nalilersuinerlu:

- Atuartut sap.ak. ingerlanerani suna ilikkarpaat?
- Suna eqqaamanerpaavaat?
- Avatangiisertik maluginiarnerulerpaat aammalu assilisassatut isigeqqajaanerulerpaat?
- Assiliillaqqinnerulerpat?

Periarfissaappat assiliinermik suliaqarneq naggaserniarlugu illoqarfimmi assinik takutitsinissaaq naleqqussinnaavoq.

